

دیرستان پسرانه غیر دولتی ابتکار علم - دوره دوم

نام و نام خانوادگی: کلاس: موضوع امتحان: **فارسی یازدهم** نام دبیر: قدحچی

سوالات فارسی پایه یازدهم نوبت دوم خردادماه ۱۴۰۲

ردیف	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)	طراح سوالات: قدحچی	بارم										
۱	جمله «حلقه ای فلزی که در دو طرف زین اسب آویخته می شود» در توضیح کدام واژه مناسب است؟ الف) فتراک ب) عنان ج) رکاب د) زین		۰/۲۵										
۲	معادل معنایی «مسحور» در کدام مصراع دیده می شود؟ آن را مشخص نمایید. الف) به دیدن تو چنان خیره ام که نشاسم ب) چنین که شیفته حسن خویشان باشی		۰/۲۵										
۳	معادل معنایی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) «منکر آینه باشد چشم کور دشمن آینه باشد روی زرد» انکار کننده ب) «ای داور زمانه ملوک زمانه را جز بر ارادت تو مسیر و مدار نیست» محل دور زدن		۰/۵										
۴	برای هر یک از واژه های مشخص شده یک برابر معنایی مناسب بنویسید. الف) از (فرت - فرط) هیجان لگه میدویدم. ب) پرچم روسها به (اهتزاز - احتزاز) درآمد. ج) مات و مبهوت عینک (کزا - کذا) به چشمم است. د) حقوق مرا به طاعت و مناصحت (گزاردند - گذاردند)		۱										
۶	در هر یک از موارد زیر املای واژه ای نادرست است، شکل درست آن را بنویسید. الف) تمام غفلت هایم را که ناشی از نایبایی بود حمل بر محملی و ولنگاری می کردند. مهملی ب) در این حال وضع من تماشایی بود قیافه یقورم با صورت درشتم اصلا جور نبود. یغورم		۰/۵										
۷	در عبارت های داده شده، املای درست را از داخل کلمات انتخاب کنید. الف) و حالی (صواب - ثواب) آن باشد که جمله به طریق تعاون قوتی کنید. ب) آورده اند که در ناحیت کشمیر متصدی خوش و مرغزاری (نرح - نزه) بود		۰/۵										
۸	درستی یا نادرستی هر یک از گزاره های زیر را مشخص کنید. الف) رابطه معنایی «سیر و گیاه» تضمّن است. درست ب) نوع «او» در عبارت: «ماهی در آب خاموش است و چهارپا بر روی خاک هیاهو می کند» او عطف است. نادرست		۰/۵										
۹	در بیت زیر کلمه «گر» در چه معنایی به کار رفته است؟ «تو شاهی و گر ازدها پیکری بیاید زدن داستان آوری» به معنی «یا» است		۰/۵										
۱۰	در کدام گزینه واژه ای وجود دارد که با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید، به دوران بعد منتقل شده است؟ الف) سپهر بر سر آورد شیر اله این کلمه امروزه تغییر معنی پیدا کرده ب) بیا هم عهد و هم سوگند باشیم ج) آزاد بنده ای که بود در رکاب تو د) کمندی به فتراک زین بر بیست		۰/۵										
۱۱	جدول زیر را بر اساس افعال داده شده کامل نمایید.		۱										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>فعل</th> <th>بن مضارع</th> <th>صفت فاعلی</th> <th>صفت لیاقت</th> <th>صفت مفعولی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>خواندم</td> <td>خوان</td> <td>خواننده</td> <td>خواندنی</td> <td>خوانده</td> </tr> </tbody> </table>	فعل	بن مضارع	صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی	خواندم	خوان	خواننده	خواندنی	خوانده		
فعل	بن مضارع	صفت فاعلی	صفت لیاقت	صفت مفعولی									
خواندم	خوان	خواننده	خواندنی	خوانده									
۱۲	دربار کاربرد و معنای فعل «ایستاد» در جمله زیر توضیح دهید. الف) گرازان به تگ ایستاد: شروع به دویدن کرد ب) صیاد در پی ایشان ایستاد: شروع به دویدن کرد		۱										
۱۳	بیت زیر را بر اساس ترتیب اجزای جمله در زبان فارسی معیار مرتب کنید. «چنان دید بر روی دشمن ز خشم / که شد ساخته کارش از زهر چشم» چنان ز خشم بر روی دشمن دید که کارش از زهر چشم ساخته شد		۰/۵										

ردیف	قلمرو ادبی (۵نمره)	طراح سوالات: قدحچی	بارم										
۱۴	ایات زیر را با توجه به اندوخته های ادبی خود کامل نمایید. «صبح بی تو رنگ بعد از ظهر یک آدینه دارد «بی تو می گویند تعطیل است کار عشق بازی» عشق اما کی خیر از شنبه و آدینه دارد»	بی تو حتی مهربانی حالتی از کینه دارد»	۱										
۱۵	بیت زیر را بر اساس آرایه «جناس همسان» بررسی نموده و معنی هر کدام را بنویسید. (نام منطقه ای / تاخت و تاز) «جانان من برخیز بر جولان برانیم زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم»		۰/۲۵										
۱۶	در بیت زیر «درفش کاویان» در کدام مفهوم نمادین به کار رفته است؟ نماد پیروزی «تو یک ساعت چو افریدون به میدان باش تازان پس به هر جانب که روی آری درفش کاویان بینی»		۰/۲۵										
۱۷	آرایه «متناقض نما» یا «پارادوکس» را در میان ایات زیر بیابید. الف) «بزن زخم این مرهم عاشق است» که بی زخم مردن غم عاشق است ب) «بین لاله هایی که در باغ ماست خמוש اند و فریادشان تا خداست»		۰/۲۵										
۱۸	در بیت زیر که از شاهنامه فردوسی انتخاب شده است یک آرایه مهم پیدا کرده و بنویسید. «چنان بد که ضحاک را روز و شب به نام فریدون گشادی دو لب» لب گشادن: کنایه / روز و شب: تضاد		۰/۲۵										
۱۹	در عبارت زیر واژه های مشخص شده کدام آرایه ادبی را ساخته اند؟ «گریه کنی اگر / که آفتاب را ندیده ای / ستاره ها را هم / نمی بینی» استعاره از نعمت هایی که در اختیار داریم		۰/۲۵										
۲۰	مفهوم هر یک از عبارات کنایی زیر را بنویسید. الف) «افسار گسیخته بودن»: بی نظم و بی دقت بودن ب) «دندان به دندان خاییدن»: خشمگین شدن		۰/۵										
۲۱	در ایات زیر واژه های مشخص شده «مجاز» از چیست؟ الف) «چو کاوه برون شد ز درگاه شاه بر او انجمن گشت بازارگاه» ب) «از آن چرم کاهنگران پشت پای پوشند هنگام زخم درای» مردم بازار / پیشبند چرمی		۰/۵										
۲۲	در هر یک از بیت های ردیف اول کدام یک از آرایه های ردیف دوم به کار رفته است؟ (یک آرایه اضافی است)		۰/۷۵										
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>ردیف اول</th> <th>ردیف دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>چو آن آهنین کوه آمد به دشت</td> <td>همه رزمگه کوه فولاد گشت (اغراق)</td> </tr> <tr> <td>غضنفر بزد تیغ بر گردنش</td> <td>در آورد از پای بی سر تنش (استعاره)</td> </tr> <tr> <td>دلیران میدان گشوده نظر</td> <td>که بر کینه اول که بندد کمر (کنایه)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>*****</td> </tr> </tbody> </table>	ردیف اول	ردیف دوم	چو آن آهنین کوه آمد به دشت	همه رزمگه کوه فولاد گشت (اغراق)	غضنفر بزد تیغ بر گردنش	در آورد از پای بی سر تنش (استعاره)	دلیران میدان گشوده نظر	که بر کینه اول که بندد کمر (کنایه)		*****	
ردیف اول	ردیف دوم												
چو آن آهنین کوه آمد به دشت	همه رزمگه کوه فولاد گشت (اغراق)												
غضنفر بزد تیغ بر گردنش	در آورد از پای بی سر تنش (استعاره)												
دلیران میدان گشوده نظر	که بر کینه اول که بندد کمر (کنایه)												

۲۳	کتاب «روضه خلد» از نوشته های کدام نویسنده معروف می باشد؟ الف) عبدالرحمن جامی ب) مجد خوافی		۰/۲۵										
۲۴	کدام یک از آثار زیر از مثنوی های «نظامی گنجوی» نیست؟ الف) هفت پیکر ب) لیلی و مجنون ج) فرهاد و شیرین د) مخزن الاسرار		۰/۲۵										
۲۵	کتاب «شلوار های وصله دار» نوشته کدام نویسنده معاصر می باشد؟ الف) هوشنگ مرادی کرمانی ب) رسول پرویزی ج) جلال آل احمد د) لطفعلی صورتگر		۰/۲۵										
۲۶	کتاب معروف «جبران خلیل جبران» کدام یک از آثار زیر می باشد؟ الف) چنین گفت زرتشت ب) سمفونی پنجم جنوب ج) ماه نو و مرغان آواره د) پیامبر و دیوانه		۰/۲۵										

قلمرو فکری (۸ نمره)

طراح سوالات: قدحچی

۲	<p>معنی هر یک از ابیات زیر را به فارسی روان بنویسید.</p> <p>الف) گاه سفر شد باره بر دامن برانیم تا بوسه گاه وادی ایمن برانیم</p> <p>وقت سفر است باید اسب را در دامنه دشت برانیم و تاسرزمین فلسطین پیش برویم</p> <p>ب) خروشید و برجست لرزان ز جای بدرید و بسپرد محضر به پای</p> <p>کاوه فریاد زد و لرزان از جای بلند شد و استشهدنامه را پاره کرد و زیر پا انداخت</p>	۲۷
۲	<p>معنی عبارت های زیر را به نثر روان امروزی بنویسید.</p> <p>الف) « هر لحظه از خزاین غیب گوهری در نهاد او تعبیه می کردند.»</p> <p>همچنین هر لحظه از گنجینه های عالم غیب کمال و معرفی در سرشت او قرار می دادند</p> <p>ب) «در وقت فراغ موافقت اولی تر و الا طاعنان مجال وقیعت یابند.»</p> <p>شایسته تر است در هنگام آسایش همراه هم باشیم و گرنه سرزنشگران فرصت بدگویی می یابند.</p>	۲۸
۰/۵	<p>با توجه به بیت زیر « پایمردان دیو » چه کسانی بودند؟ دستیاران حکومت ظالم ضحاک بودند</p> <p>«خروشید کای پایمردان دیو» بریده دل از ترس گیهان خدیو»</p>	۲۹
۱	<p>در عبارت های زیر مفهوم موارد مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) «مرا نیز از عهدۀ لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به ادا رسانید.» آنچه برای رهبری واجب است را انجام دهم</p> <p>ب) «مگر تو را به نفس خویش حاجت نمی باشد و آن را بر خود حقی نمی شناسی؟» مگر تو به جان خود نیازی نداری؟</p>	۳۰
۰/۵	<p>در سروده زیر منظور شاعر از «چراغدان» چه کسانی می باشد؟ منظور کسانی هستند که به طور غیرمستقیم به ما کمک می کنند</p> <p>«از شعله/ به خاطر روشنایی اش / سپاسگزاری کن / اما چراغدان را هم / از یاد مبر»</p>	۳۱
۰/۵	<p>پیام ابیات زیر را که از مثنوی «حملة حیدری» انتخاب شده بنویسید.</p> <p>«چو شیر خدا راند بر خصم تیغ» به سر کوفت شیطان دو دست دریغ</p> <p>پرید از رخ کفر در هند رنگ» تپیدند بت خانه ها در فرنگ»</p> <p>با پیروزی حضرت علی بر عمرو شیطان افسوس خورد و اسلام قدرتمند تر و جهان کفر ضعیف تر گشت</p>	۳۲
۰/۵	<p>دو شخصیت زیر را بر مبنای داستان «کبوتر طوق دار» تحلیل نموده و ویژگی های آن ها را بنویسید.</p> <p>الف) «زاغ»: زیرک آگاه و محتاط</p> <p>ب) «مطوقه»: یک رهبر و راهنمای قابل اعتماد</p>	۳۴
۰/۵	<p>در ابیات زیر منظور از «حیب» و «اژدها» چه کسانی می باشند؟ حیب: پیامبر اسلام اژدها: عمرو بن عبدود</p> <p>«حیب خدای جهان آفرین» نگه کرد بر روی مردان دین»</p> <p>«به جز بازوی دین و شیر خدا» که شد طالب رزم آن اژدها»</p>	۳۵
۰/۵	<p>این بخش از سروده گوته بیانگر چه دیدگاهی است؟ در هر حالی که هستی چه آسودگی و چه رنج خدا را شکر کن</p> <p>«و تو شکر خدا کن به هنگام رنج کشیدن / و شکر او کن به وقت رستن از رنج»</p>	۳۶
۲۰	<p>پیروز و سربلند باشید/ قدحچی</p> <p>جمع نمره</p>	

نمره ورقه به عدد:

نام و نام خانوادگی مصمم:

نام و نام خانوادگی مصمم:

نمره ورقه به مروف:

ممل امضا

ممل امضا